

ISSN 1991-3494

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ФЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

1944 ЖЫЛДАН ШЫГА БАСТАҒАН
ИЗДАЕТСЯ С 1944 ГОДА
PUBLISHED SINCE 1944

6

АЛМАТЫ
АЛМАТЫ
ALMATY

2015

ҚАРАША
НОЯБРЬ
NOVEMBER

**BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ISSN 1991-3494

Volume 6, Number 358 (2015), 101–109

UDC666.973.2.00.2.

**THE PEOPLE OF THE MOUNTAIN AREAS OF THE REPUBLIC KAZAKHSTAN
FROM EMERGENCY SITUATIONS BY MEANS OF NEW PROTECTIVE
CONSTRUCTIONS APPLICATION**

**Nurtai Zh.T.¹, Naukenova A.S.², Aubakirova T.S.³, ShapalovSh.K.⁴, Kurmanbayeva M.S.⁵,
Oralbekova L.M.⁶, AldeshevaA.A.⁷, Madiarova Zh.Zh.⁸, Abildaeva E.E.⁹, Jaksilikkelini U.A.¹⁰.**

M. Auezov South Kazakhstan State University ^{1,2,3,4,6,7,8,9}, Soutsh Kazakhstan state pharmaceutical academy¹⁰,
Shymkent,Kazakh National University Al Farabi⁵,Almaty, Kazakhstan

zhadira_nurtai@mail.ru

Key words: Emergency situations, mudflows, reinforced compositional materials, mudflow constructions, and strength of constructions to bend.

Abstract. There are reconsidered information about development of optimal composition of compound materials with industrial waste using, differed with high strength on bend for mudflow-protective constructions material using on people protection of the high-mountain areas of the Republic of Kazakhstan at the emergency situations of natural character in the article.

For resolution of the problem of the work the following main tasks were stayed: learning of variety of the mudflow constructions; learning mechanism of destroying of mudflow-protective constructions; development of technology of the compositional material with Portland cement, waste of electric-thermo phosphoric slag production, mineral wool and slate-pipe production application, calculation and determination of optimal compound of the raw mixture, which strength of mudflow constructions on bend improvement, length of exploitation period, mathematical method of experiment planning.

The experimental works with physical-chemical methods complex application: X-ray- phase, analytical, electron-microscopic with electron-solution microscope JSM 63-90 LV, JED-2300 "Analysis station" Japanese firm JOEL.

It is established optimal compound and shown calculation meanings for compositional material with the aim of strengthened mudflow-protective constructions manufacturing.

УДК 666.973.2.00.2.

**ЗАЩИТА НАСЕЛЕНИЯ ПРИГОРНЫХ РАЙОНОВ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН ОТ ЧС ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРА ПУТЕМ ПРИМЕНЕНИЯ
НОВЫХ ЗАЩИТНЫХ КОНСТРУКЦИЙ**

**Нуртай Ж.Т.¹, Науқенова А.С.², Аубакирова Т.С.³, Шапалов Ш.К.⁴,
Курманбаева М.С.⁵, Оралбекова Л.М.⁶, Алдешева А.А.⁹, Мадиярова Ж.Ж.⁷,
Абildaева Е.Е.⁸, Жаксылықкеліні У.А¹⁰.**

Южно-Казахстанский государственный университет им. М.Аузэзова^{1,2,3,4,6,7,8,9}, Южно-Казахстанская государственная фармацевтическая академия¹⁰, Шымкент,Казахский национальный университет им. аль-Фараби⁵, Алматы, Казахстан

zhadira_nurtai@mail.ru

Ключевые слова: Чрезвычайные ситуации, сели, армированные композиционные материалы, селезащитные сооружения, прочность сооружений на изгиб.

Аннотация. В данной статье рассматриваются сведения о разработке оптимального состава композиционных материалов с использованием отходов промышленности, отличающейся высокой

[22] Sarsenbaev B.K., Momyshev T.A., Sarsenbaev N.B. Proizvodstvo stroitel'nyh materialov i izdelij s ispol'zovaniem othodov promyshlennosti, Sbornik trudov I-go nauchno-prakticheskogo seminara s uchastiem inostrannyh specialistov.-2011 g.-S. 77-84.

УДК 666.973.2.00.2.

ЖАҢА ҚОРҒАНУ КОНСТРУКЦИЯЛАРЫН ҚОЛДАНУ АРҚЫЛЫ ТАБИГИ СИПАТТАҒЫ ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫң ТАУЛЫ АЙМАҚТАРЫНЫң ХАЛЫҚТАРЫН ҚОРҒАУ

НУРТАЙ Ж.Т.¹, НАУКЕНОВА А.С.², АУБАКИРОВА Т.С.³, ШАПАЛОВШ.К.⁴, КУРМАНБАЕВА М.С.⁵, ОРАЛБЕКОВАЛ.М.⁶, АЛДЕШЕВА А.А.⁷, МАДИЯРОВА Ж.Ж.⁸, АБИЛДАЕВА Е.Е.⁹, ЖАҚСЫЛЫҚКЕЛЕПІН Ұ.А.¹⁰.

М.Ауезов атындағы Онтүстік Қазақстан Мемлекеттік Университеті^{1,2,3,4,6,7,8,9}, Онтүстік Қазақстан мемлекеттік фармацевтика академиясы¹⁰, Шымкент, Әл-Фараби атындағы Қазак ұлттық университеті⁵, Алматы, Казахстан
zhadira_nurtai@mail.ru

Түін сөздер: Төтенше жағдайлар, селдер, темірлі композициялды материал, селден корғану ғимараттары, ілгіштікке төзімді ғимараттардың беріктілігі.

Андатта. Табиги сипаттагы төтенше жағдайлар кезінде Қазақстан Республикасының таулы аймактарында халыкты корғау бойынша селден корғау ғимараттарды құрастыру үшін жоғары ілгіштікпен ерекшеленетін өнеркәсіптік қалдықтарды қолданып, оптимальды композициялық материалдардың құрамын табу бойынша мәліметтер осы мәкалада қарастырылады.

Алдына қойылған максатка жету үшін, келесі міндеттерді шешу керек болды: селден корғайтын конструкциялардың әр-түрлілігін білу; селден корғайтын ғимараттардың бұзылу механизммен танысу; шиферлы-құбырылы өндірісінің, минералды мактаның, электротермофосфорлы өндірісінің қалдықтарды, портландцементті қолданып, композициялық материалдардың технологиясы; есеп және материалдардың тиімді құрамы, оның ілгіштікке арналған селден корғану ғимараттарының беріктілігі, эксплуатациялық уақыттың ұзактығы, математикалық адіспен экспериментті жобалау қарастырылды.

Физикалық-химиялық әлістерді колдана отырып, эксперименталды жұмыстар жүргізілді: рентгенофазалық, аналитикалық, электронды-микроскопиялық электронды-еріткіштердің микроскопы арқылы JSM 63-90 LV, JED-2300 "Analysis station" JOEL Жапондық фирма.

Ілгіштікке төзімді селден корғайтын конструкциялары бойынша есептердің мәтіндері көрсетіліп, оптимальды құрамы қарастырылды.

МАЗМУНЫ

Ғылыми мақалалар

Сергеев Д.М., Васильев А.Н., Шункеев К.Ш. Асқын өткізгіштегі квазибөлшектердің серпімсіз шашырауы процесін есепке алуден баллистикалық джозефсондық түйіспелердің энергетикалық сипаттамаларын модельдеу.....	5
Хачикян В.С., Антонцев А.В., Есентураева Л.Б. Байланыс арналарын құруда интерполяцияны колдану.....	15
Ахметов Б.С., Корченко А.Г., Казмирчук С.В., Жекамбаева М.Н. Аппараттық каяїпсіздікті басқару жүйесі үшін катер әдісін бағалау.....	23
Генбач А.А., Олжабаева К.С. Жылу энергетикалық кондырылыштардың кеуекті құрылышы, оларды жобалау әдістері және оларда ететін құбылыстардың механизмі.....	39
Баешова А.К., Баешов А.Б., Адаібекова А.А. Мыстың сулы калий бромиді ерітіндісінде электрохимиялық касиеттері.....	46
Дайрабай Д., Голубев В.Г., Балабеков О.С., Бренер А.М. Дисперсті фазаның химиялық қозделері бар жүйелердегі бинарлық агрегациялардың математикалық үлгілері.....	52
Фазылов С.Д., Абдықалықов М.А., Нұркенов О.А., Исаева А.Ж., Молдахметов М.З., Закарин С.З., Арынова А.Е., Сәтпаева Ж.Б. Қөмір қокыстарынан алынатын брикеттердің беріктілігіне ылғалдаштықтың әсерін зерттеу.....	60
Кан С.М., Курмангалиева Ш.Г., Плеханов П.А., Тлеуова Ж.Т., Калугин О.А. Әр түрлі көлік түрімен жүк тасудың экономикалық мақсаттылығын анықтау әдістемесінің кейбір көріністері.....	66
Рябикин Ю.А., Шонголова А.К., Клименов В.В., Глазман В.Б., Байтимбетова Б.А., Камытбаева А.У., Исова А.Т., Токмолдин С.Ж. Влияние термической обработки на оптические и параметрические характеристики углеродных пленок.....	71
Байқоңырова Ә.Ә., Коңыратбекова С.С., Усольцева Г.А., Мәлімбаев М.С. Сульфамин қышқылының катысуымен галогенид ерітінділерінде электронды сыныктардан алтынды шаймалау.....	78
Рахимов К.Д., Адекенов С.М. Жана табиги препаратордың кан плазмасындағы иммунологиялық көрсеткіштерге фармакологиялық әсерлері.....	84
Рахимов К.Д., Адекенов С.М. Әдайлел алынған дәрілік тұрактылығы бар ісіктерде калканша безінің гормоналды қызметіне жана табиги препаратордың фармакодинамикасы.....	91
Рахимов К.Д. Табиги жана дәрілердің көрсеткіштерінде ісікке қарсы әсер фармакодинамикасында және коллатералды сезімтадықтың пайда болуында гипофиздің стероидты және троптық гормондарының орны.....	96
Нұртай Ж.Т., Науменова А.С., Аубакирова Т.С., Шапалов Ш.К., Курманбаева М.С., Оралбекова Л.М., Алдешева А.А., Мадиғарова Ж.Ж., Абильдаева Е.Е., Жақсылықелін У.А. Жана қорғану конструкцияларын колдану арқылы табиги сипаттағы тотенше жағдайлардан Қазақстан Республикасының таулы аймактарының халықтарын корғау.....	101
Тойчібекова Г.Б., Әбдімутәлін Н.Ә., Ибрағимова Э.Қ., Тұрметова Г.Ж. Құрылым материалдарының тұздануы мен бұл үдерісті алдын алу жолдары.....	110
Люпова З.К., Құсайынов Д.Ә., Теміртан (Садыкова) Г. Әдени интеграция: саяси-экономикалық және құқықтық аспекттері (Қазақстандық тәжірибеде).....	114
Асылбеков М.-А.Х., Әпендиев Т.Ә., Сатов Е.Ж. 1926-1939 жылдардағы Оңтүстік Қазақстанның әлеуметтік-демографиялық жағдайы.....	121
Жанакова Н.Н., Капенова А.З. К вопросу о развитии молодежного предпринимательства в Республике Казахстан.....	136
Адізбекова Д.Ж., Шойбекова А.Ж. Қосіптік білім беру педагогикасының философиялық және әдістемелік негіздері.....	143
Джасыбекова Г.Н., Нуралиева А.М. Қазақстан Республикасының ұлттық банкі: қызметтері және экономикадағы ролі..	148
Разакова Д.И. ЕОО әлдеріндегі аграрлық нарығының қалыптасу сұрағына орай.....	156
Капенова А.З., Жанакова Н.Н. Қазақстан экономикасына салық жүргінің онтайландыруының аспекттері.....	163
Алашибаева Н.М. Дағдары кезінде Қазақстан темір жолының каржы нарығы қызметін басқару менеджменті.....	170
Мергенбаева А.Т., Уразбаева Г.Ж., Абширова А.У. Модернизациялау жағдайындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуының макроэкономикалық камтамасыз етілуі.....	179
Усманова Г. Византий империясының түркітер ықпалының түсінін алғашшарттары мен себептері.....	186
Нысанова С.Қ., Наурызова Б.Қ., Үсейнова Қ.Р. Құқықтық ынталандыру құралдарының сипаты мен құрылымы.....	191
Сартаев С.А., Қалшабаева М.Ж. Сыбайлас жемқорлықка теріс көзқарас қалыптастыру, казіргі қазақстан көгамының құқықтық мәдениеттің жағарылау көрсеткіші ретінді.....	195
Сманова А.Б., Ибраимов О.А. Құқықтық мемлекеттілік туралы қазақ ойшылдарының саяси-құқықтық көзқарастары... Тусупова А.Ж. Қазақстан Республикасы Президенттің құқықшығармашылық қызметтінің мәселелері.....	203
Мыңбатырова Н.Қ. Билер сотының қалыптасуы және дамуы: негізі кезеңдері және ерекшеліктері.....	207
	212
Хроника	
КР ҰҒА Жалпы жиналдысы.....	216
Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына арнаган Жолдауына катысты Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясының Мәлімдемесі.....	217
Әл-Фараби атындағы ғылым мен техника саласындағы 2015 ж. Қазақстан Республикасының мемлекеттік сыйлығын беру туралы Қазақстан Республикасы Президенттің жарлығы	219
Мерейтойлар	
Молдабеков Ж. Ұстаздықка тұрактаған, ұлтын ұлагаттаған (Әбсаттаров Р.Б. – 75 жас).....	223
Шәүкенова З.К., Нұрмұратов С.Е. Ғылым мен білімді ұштастырылған тұлға (Әбсаттаров Р.Б. – 75 жас).....	226
Көмеков Б.Е. Ғылымды өзгертетін көзқарас (К.М. Байпаков) 75 жас).....	229
У.М. Ахмедсафин атындағы гидрогеология және геоэкология институтының құрылғанына 50 жыл.....	233
Ғалымды еске алу	
ҚазКСР ҒА мүші-корреспонденті Жулаев Рахмет Жанғазыұлының 105-жылдығына.....	235
Конференциялар	
"Минералды шикізат кешенді кайта өндөу инновациялары "Әбішев оқулары-2016"" Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы.....	239